

GECT POARTA EUROPA

Gruparea Europeană de Cooperare Teritorială
Poarta Europa cu răspundere limitată

Idei de dezvoltare pentru localitățile membre ale GECT Poarta Europa

Dragi Cititori!

Vă salut cu respect și cu drag, în calitate de președinte al Grupării Europene de Cooperare Teritorială Poarta Europa, cu sediul în Nyíradony!

Gruparea Europeană de Cooperare Teritorială (abreviat GECT) sau în limba engleză European Grouping of Territorial Cooperation (adică EGTC) este o grupare internațională cu personalitate juridică independentă, adecvată alături de implementarea proiectelor turistice, culturale și de promovare a produselor locale și pentru implementarea investițiilor infrastructurale.

GECT Poarta Europa a fost înființată în mai 2012, în urma unui proces de autorizare care a durat mai multe luni. După înființare GECT Poarta Europa a inițiat extinderea numărului de membrii: în februarie 2013 au aderat la gruparea noastră douăzecișitri de localități din ambele părți ale graniței, iar în iunie 2013 alte patru localități, astfel numărul localităților membre a crescut la treizecișicinci.

Scopul GECT Poarta Europa este ca în cadrul cooperării transfrontaliere să interconecteze spațiul care mai demult a format o unitate organică din punct de vedere economic, social și cultural, să dezvolte economia și teritoriul acestuia, respectiv să creeze o comunitate adevărată prin reconstruirea relațiilor întrerupte de mai multe decenii. Pentru acest lucru, pe teritoriul GECT Poarta Europa sunt date numeroase oportunități economice și turistice: scopul este bazat pe aceste resurse, să implementeze împreună cu consiliile locale partenere, cu organizațiile non-guvernamentale și întreprinderile din regiune asemenea programe de dezvoltare, care asigură revigorarea economică și socială totală a regiunii.

Sloganul principal al dezvoltării, care este totodată și sloganul nostru: "Împreună – fără granițe!"

Am încrederea că broșura noastră de prezentare a ideilor de dezvoltare a localităților membre, vă va îndemna să descoperiți personal ținutul de o frumusețe unică al GECT Poarta Europa!

Cu stimă:
Tasó László
Deputat în Parlamentul Ungariei
Președinte GECT Poarta Europa

Dragi Cititori!

A fost o mare onoare pentru mine, când adunarea generală al GECT Poarta Europa, la propunerea domnului președinte Tasó László m-a ales în funcția de director al grupării și m-a mandatat pentru conducerea acesteia. M-am născut în România și în prezent locuiesc în Ungaria, astfel cunosc bine cultura ambelor țări și dorința mea este dezvoltarea regiunii transfrontaliere.

Reprezintă o bucurie și o provocare specială această sarcină, deoarece regiunea transfrontalieră necesită investiții și dezvoltări integrate, care pot fi realizate doar împreună, în cadrul unei instituții comune.

De la data înființării sale, scopul principal al GECT Poarta Europa este sprijinirea dezvoltării economice a regiunii și obținerea cât mai multor fonduri nerambursabile pentru localitățile membre. Piloanele de bază ale dezvoltării regiunii sunt reprezentate de agricultura și prelucrarea produselor agricole, sursele de energie regenerabile, crearea de locuri de muncă, respectiv dezvoltarea societății. Scopul nostru este crearea unui spațiu dinamic, auto-sustenabil, care oferă condiții de viață atractive și o economie capabilă de dezvoltare.

Constituie elemente importante ale dezvoltării și sprijinirea activității profesionale a organizațiilor non-guvernamentale, respectiv sprijinirea activităților culturale, turistice, istorice și a celor bazate pe tradiții. Scopul nostru este de asemenea și îmbunătățirea traversabilității granițelor prin dezvoltarea infrastructurii, conectând astfel regiunea transfrontalieră la infrastructura europeană.

Punctele forte ale regiunii noastre îl reprezintă terenurile agricole de bună calitate, apele termale, pădurile, respectiv elanul și „regiunea care dorește să trăiască”. Cel mai de seamă punct forte îl constituie parteneriatul nostru, deoarece treizecișicinci de consilii locale lucrează neîntrerupt de aproape zece ani, ca în perioada de finanțare europeană 2021-2027 să obțină fonduri nerambursabile pentru regiune, care pot defini pe termen lung dezvoltarea și viitorul regiunii.

Kovács Apor
Director GECT Poarta Europa

În vederea asigurării unei administrații publice corespunzătoare, localitatea Álmosd și-a stabilit ca obiectiv amenajarea unei noi clădiri al Primăriei. Actuala clădire este veche, o clădire care mai demult servea ca locuință de serviciu, al cărei tavan picură semnificativ în cazul ploilor puternice, astfel este necesară amenajarea cât mai rapidă a unei noi clădiri. De asemenea, nu este adecvată nici compartimentarea actualii clădiri, fiindcă în același birou se află compartimentul social, taxe și impozite, respectiv biroul secretarului. Pe parcursul proiectului scopul este crearea unei noi clădiri, care să cuprindă toate birourile Primăriei și sala de cununii, precum eventual și biroul referentului pentru materiale didactice, biroul de ajutorare a familiilor și cele pentru îndeplinirea altor funcții. Datorită proiectului actuala îndeplinire răsfirată a sarcinilor de administrație publică ar putea fi asigurată în cadrul unei singure clădiri.

În localitatea Álmosd se planifică și exploatarea posibilităților oferite de apa termală, în scopul creării de noi locuri de muncă, respectiv pentru consolidarea turismului. În teritoriul administrativ Álmosd există mai multe surse de apă termală și

scopul principal al proiectului ar fi exploatarea posibilităților oferite de aceste surse. În prealabil s-ar construi două sere, care ar oferi mai multe locuri de muncă locuitorilor din localitate. Iar ulterior, apa termală ar putea fi folosită și pentru îmborspătarea turismului, prin construirea unei stațiuni mai mici.

Și dezvoltarea turismului existent în prezent, nesemnificativ, reprezintă una dintre obiectivele importante de dezvoltare în viitor a localității Álmosd, având mai multe idei în acest sens. În baza

evaluărilor prealabile ar exista o cerere mare pentru crearea unui lac de pescuit, respectiv ar dori să înființeze un spațiu comunitar adecvat pentru primirea a 150-200 de persoane, deoarece în prezent clădirea cu cea mai mare capacitate de primire este sala de cununii, unde nu încap mai mult de 80 de persoane. De asemenea, ar dori să renoveze parcul și conacul Miskolczy, să creeze locuri de cazare, respectiv să construiască o stațiune de băi termale și un centru sportiv, legat de valorificarea posibilităților oferite de apa termală.

Localitatea Diosig va anunța un apel de proiecte pentru elevii claselor I-VIII. a Școlii Generale din localitate, privind înființarea Stației de Pompieri: procesul de înființare al stației va fi pornit cu implicarea elevilor care au depus proiectele câștigătoare. Copii vor deveni simbolici pompieri prin plantarea unui copac, care va fi plantat împreună cu membrii echipei de pompieri voluntari din localitate, respectiv cu ajutorul pompierilor profesioniști, și lângă fiecare copac plantat va fi afișată poza micului pompier. Puietii vor fi plantați în formă de cerc, în mijlocul căruia se va afla un teren de joacă. Cercul va fi împărțit în patru de către alei, care conduc la terenul de joacă. În incinta parcului ar fi instalate case din lemn, care ar oferi posibilități de campare pentru tinerii din localitățile din împrejurimi, transfrontaliere sau mai îndepărtate. Pe durata taberelor vor fi organizate diverse programe cu ajutorul pompierilor voluntari; pe lângă acesta, taberele oferă o posibilitate excelentă pentru pompierii profesioniști pentru promovarea profesiei lor, cu implicarea partenerilor transfrontalieri și prin îngrijirea relațiilor cu acești parteneri. Proiectul așează accentul pe probleme actuale fundamentale, prin a căror soluționare, remediare orientează atenția tinerelor generații asupra protejării conștientă a mediului. Pe lângă acesta oferă ajutor în

alegerea profesiei de pompier, în încheierea comunității, respectiv atrage atenția societății adulte asupra problemelor actuale de mediu, prin intermediul copiilor. Prin proiect se do-

rește promovarea profesiei de pompier profesionist în rândul copiilor, refacerea infrastructurii verzi, dezvoltarea turismului, respectiv îngrijirea relațiilor transfrontaliere.

Bocskaikert

www.bocskaikert.hu

Localitatea Bocskaikert și-a stabilit ca și obiectiv crearea condițiilor infrastructurale necesare pentru îngrijirea culturii naționale, deoarece fiind o localitate tânără nu dispune încă de o casă de cultură, astfel evenimentele culturale sunt desfășurate în aer liber, la bibliotecă sau la școala generală, motiv pentru care consideră importantă construirea unei case de cultură. Casa de cultură multifuncțională care se va construi pe parcursul proiectului, va putea asigura susținerea diverselor programe culturale și comunitare, cununiilor, respectiv va fi adecvată și pentru desfășurarea evenimentelor bazate pe cooperarea culturală transfrontalieră. Datorită proiectului vor fi asigurate condițiile infrastructurale ale vieții culturale și comunitare ale localității, respectiv vor fi revigorată și relațiile culturale transfrontaliere.

În localitatea Bocskaikert se planifică și extinderea sediului Primăriei, în scopul dezvoltării nivelului serviciilor și creșterii capacității instituției, deoarece clădirea actuală a devenit neîncăpătoare din cauza numărului crescând al populației și împiedică dezvoltarea organizațională. În acest sens, clădirea instituției ar fi extinsă cu încă un birou și o încăpere pentru primirea clienților, respectiv cu un grup social.

Derecske

www.derecske.hu

Localitatea Derecske dorește construirea unui dispensar medical, deoarece în oraș nu există asistență medicală de nivel corespunzător. Construirea dispensarului medical este planificată cuprinzând un centru de sănătate, stație de ambulanță, achiziții de mijloace, respectiv cabinete medicale de specialitate, astfel în localitate vor fi accesibile servicii medicale noi, cum ar fi cardiologia, dermatologia, respectiv alte consultații și îngrijiri medicale de specialitate. Pe lângă acesta doresc și crearea infrastructurii necesare pentru serviciul de gardă. Datorită rolului ocupat în teritoriul de acest oraș, investiția ar fi importantă și în interesul micilor localități din împrejurimi.

Se planifică și dezvoltarea organizațională în cadrul Primăriei Orașului Derecske, deoarece în prezent desfășurarea zilnică a muncii se realizează în sistem de secții, care este învechită. De aceea instituția nu poate reacționa prompt la schimbările rapide, respectiv poate reacționa greu la cauzele de tip ad hoc. Pe lângă acesta, la nivelul instituției lipsesc mai multe profesii considerate necesare, care nu pot fi completate din cauza situației actuale de împărțire pe secții. Din acest motiv, scopul este crearea unui nou sistem, prin angajarea specialiștilor lipsă și formarea unei structuri organizaționale. Datorită formării noului sistem fiecare profesie necesară va fi ocupată.

Curtuișeni

www.curtuiseni.ro

Localitatea Curtuișeni planifică renovarea muzeului satului – având ca sarcină promovarea tradițiilor comunei, deoarece acesta a devenit depășit și inadecvat pentru primirea vizitatorilor. În cadrul proiectului doresc să înlocuiască acoperișul afectat cu un acoperiș din stuf, pentru a păstra particularitățile

unei case rurale vechi. Alături de acesta trebuie reparat și izolat tavanul afectat, respectiv este necesară și efectuarea unor lucrări de izolație exterioară, precum și construirea unor trotuare din cărămidă și a unui grad din lemn. Aceste lucrări sunt necesare atât pentru conservarea clădirii muzeului, cât și pentru con-

servarea obiectelor expuse. Prin proiect se dorește renovarea clădirii, pentru a putea fi primiți vizitatorii, care pot afla cum au trăit oamenii din comună în perioadele anterioare și ce unelte foloseau cu ocazia activităților zilnice. În muzeu se află o sală dotată cu bănci din lemn încă din perioada anterioară.

Valea lui Mihai

www.ermihalyfalva.ro

www.valealumihai.ro

Localitatea Valea lui Mihai planifică renovarea Muzeului Dr. Andrásy Ernő, deoarece acesta reprezintă o importanță deosebită sub aspectul artei populare și a păstrării tradițiilor localității Valea lui Mihai și a localităților învecinate. Dr. Andrásy Ernő este menționat ca fiind ultimul erudit al Ținutului Ierului: a efectuat numeroase săpături

în Ținutul Ierului – adesea pe cheltuiala proprie -, iar obiectele rămase pot fi vizionate în muzeu. Pe lângă acesta, după inaugurare au fost expuse și obiectele create de numeroși artiști amatori locali. Inițial clădirea muzeului a fost o casă țărănească construită în a doua jumătate a secolului XIX., care are cinci săli și dispune de un

cuptor din lut în exterior, respectiv de un cerdac. Muzeul funcționează și își așteaptă vizitatorii din anul 2007, însă de atunci nu au fost efectuate renovări semnificative nici în privința clădirii, nici în privința autorizațiilor. Scopul este construirea unui sistem eficient de protecție împotriva incendiilor și de securitate, indispensabile

pentru obținerea acreditării. Pe lângă acesta ar fi necesară și renovarea exteriorului (izolarea acoperișului, înlocuirea ferestrelor și ușilor), respectiv modernizarea amenajărilor învechite din interior: renovarea mobilierului din interior, crearea de afișe informative și panouri.

Printre planurile localității Valea lui Mihai figurează de multă vreme înființarea unei Case Civile. În clădirea impozantă aflată în proprietatea consiliului local, situată pe strada Revoluției, funcționează departamentul ISU al Primăriei, respectiv se află sediul mai multor or-

ganizații non-guvernamentale și partide politice. Clădirea reprezintă o valoare istorică și de imagine urbană de neînlocuit, respectiv înseamnă și conservarea trecutului comunității, însă pe fațada sa și pe tencuiala exterioară se observă semnele trecerii timpului, devenind învechită în zilele noastre. Din acest motiv este necesară izolarea exterioară a clădirii și înlocuirea structurii acoperișului, respectiv renovarea interioară integrală. Alături de conservarea stării estetice scopul este și reducerea consumului de energie a clădirii, datorită renovării integrale.

Clădirea dispune de nouă încăperi, dintre care o încăpere mai mare ar fi ideală pentru organizarea diverselor ședințe și întâlniri. Între planuri figurează și amenajarea unei camere de mansardă – cu o singură sală de ședințe -, adecvată pentru primirea a 150 de persoane și ideală pentru organizarea de conferințe, congrese, forumuri. Conform planurilor sălile vor putea fi folosite de către civilii locali pentru desfășurarea de activități de utilitate publică, sălile fiind întreținute de către civili, iar cheltuielile de întreținere a clădirii fiind suportate de către consiliul local.

Comuna Șimian planifică valorificarea apei reziduale în mod ecologic, în anul 2021 fiind predată și pusă în funcțiune rețeaua de canalizare, împreună cu o stație de epurare modernă. Fenomenele meteorologice extreme cauzate de schimbările climatice și consecințele acestora afectează și pe cei care trăiesc în zona rurală: secete și perioade mai uscate, respectiv și apa de infiltrație cauzează probleme tot mai frecvent cu trecerea timpului. Însă, prin valorificarea apei reziduale ne putem apăra în mod ecologic împotriva efectelor nocive ale schimbărilor climatice. Luând ca bază proiecte de succes, apa gri ar fi colectată într-un lac mai mic sau lacuri mai mici, fără să se scurgă în canalizare, apoi transferat într-un bazin ar ajunge în sol. Acest lucru ar ajuta eficient completarea apei freactice, ar hrăni vegetația, iar prin evaporare ar îmbunătăți microclimatul. Datorită proiectului, valorificarea în mod eficient și ecologic a apei reziduale poa-

te oferi ajutor în soluționarea problemelor de gospodărire a apelor, în îmbunătățirea mi-

croclimatului, respectiv în facilitarea adaptării la schimbările climatice.

Localitatea Fülöp planifică înființarea unui centru de reabilitare, în special pentru persoanele vârstnice, deoarece din cauza societății îmbătrânite este nevoie din ce în ce mai

mult îngrijirea și asistența medicală a acestora. De asemenea se vor construi și case tip apartament pentru perechile vârstnice, respectiv îngrijirile medicale necesare vor fi acce-

sibile sub forma tradițională de cămin și exclusiv pe timp de zi. Prin proiect se poate asigura o îngrijire și asistență medicală adecvată persoanelor vârstnice.

Localitatea Fülöp și-a stabilit ca obiectiv și dezvoltarea în centru turistic al pieței unde se organizează evenimente, fiindcă în prezent nu dispune de scenă acoperită și vestiar, astfel eventualele condiții meteorologice nefavorabile influențează negativ susținerea evenimentelor. Pe lângă acesta au fost adunate obiectele comemorative a 17 meșteșuguri, cărora trebuie asigurat un loc rezonabil, pentru a fi prezentate în cadrul unei expoziții permanente oamenilor, având ca sarcină și păstrarea acestora pentru generațiile viitoare. În cadrul proiectului se dorește dezvoltarea locului deja existent pentru organizarea de evenimente, cu o scenă acoperită adecvată și pentru dansat, respectiv cu vestiarele necesare. Tot aici doresc să înființeze Muzeul Meșteșugurilor, care ar putea servi ca locație și pentru alte expoziții itinerante. Prin proiect vor putea organiza evenimente cu ajutorul scenei acoperite indiferent de vreme, iar pentru artiști vor putea asigura un vestiar de nivel corespunzător. Iar prin înființarea Muzeului Meșteșugurilor vor putea păstra și preda generațiilor viitoare moștenirea din trecut.

În zilele noastre se prezintă o cerere crescândă față de produsele bio, de aceea localitatea Fülöp planifică înființarea unei ferme model legat de agricultura organică. Ferma model va asigura instructaj și calificare pentru cei interesați, prin convențiile de colaborare încheiate cu diverse organisme de formare profesională,

deoarece producerea acestor alimente necesită cunoștințe profesionale speciale. Prin înființarea fermei model didactice pot fi predate oamenilor aceste cunoștințe de specialitate, iar energia necesară pentru producție va fi asigurată de către parcul de panouri solare care se va înființa. Alimentele bio cultivate cu ajutorul sursei de energie regenerabilă vor putea fi valorificate în cadrul alimentației publice. Iar prin cursuri pot fi predate oamenilor cunoștințe profesionale adecvate despre producerea alimentelor într-un mod ecologic și cu conștientizarea sănătății.

Ca urmare a explorărilor arheologice în curs, între planurile localității Fülöp figurează și înființarea unui loc de pelerinaj în ambianța capelei cu un trecut istoric aflat în cimitir. Pentru comună este importantă păstrarea pentru generațiile următoare a rezultatelor explorărilor arheologice, iar pe lângă acesta ar dori să transforme din nou capela și împrejurimile sale în loc de pelerinaj, conform tradițiilor din secolele trecute. Prin proiect se dorește revigorarea turismului în scop religios la Fülöp, fiindcă capela ar fi una dintre obiectivele de pe Calea Bisericii, adică traseul tematic cu scop religios elaborat pe teritoriul GECT Poarta Europa.

Hajdúhadház

www.hajduhadhaz.hu

Localitatea Hajdúhadház planifică împreună cu localitatea Diosig organizarea unei conferințe cu titlul Haiducii și Diosig, fiind localități înfrățite de mai mulți ani. În perioada trecută, prin învierea tradițiilor de vinificație din Ținutul Ierului și Hajdúhadház, dezvoltarea vinificației regiunii a devenit un interes comun. De aceea edilii celor două localități au venit cu ideea descoperirii rădăcinilor, tradițiilor comune din trecut ale celor două localități și prezentării acestora locuitorilor în cadrul unei conferințe comune, care să fie organizată în două locații, la Diosig și la Hajdúhadház. A fost începută pregătirea proiectului și cele două localități au convenit în privința datei la care va avea loc conferința. În data de 14 octombrie 2022, în localitatea Diosig se vor depune coroane la bustul Bocskai István, aflat în curtea bisericii reformate din localitate, apoi în cadrul conferinței va fi prezentată participanților istoria comună

a celor două localități, după care se va susține un spectacol de muzică și dans popular, iar ziua se va încheia cu degustare de vin. Conferința va continua în data de 15 octombrie 2022 la Hajdúhadház, unde comemorarea va începe la statuia Bocskai aflată în piața centrală, apoi cei prezenți vor putea asculta expunerile celei de a doua zi a conferinței. Conferința se va încheia cu prezentarea tradițiilor culturale și a vinificației reînviată a localității Hajdúhadház, respectiv cu degustare de vin, la care vor putea participa nu doar participanții la conferință, ci fiecare locuitor din Hajdúhadház. Grupul țintă al proiectului îl reprezintă păstrătorii de tradiții, pedagogii, istoricii locali și patrioții locali, precum în sens mai larg și populația interesată de trecutul celor două localități. Datorită proiectului va fi posibilă aprofundarea cooperării între cele două localități înfrățite Hajdúhadház și Diosig, fiindcă în cadrul conferinței vor

fi prezentate cu detalieri științifică rădăcinile istorice comune ale celor două localități, în special lupta de eliberare Bocskai, având în vedere că prima luptă victorioasă a avut loc lângă Diosig și a avut ca rezultat instalarea haiducilor în această regiune. Totodată, evenimentul de două zile va spori popularitatea celor două localități, astfel va ajuta și la consolidarea turismului.

Cherechiu

www.cherechiu.ro

Localitatea Cherechiu și-a stabilit ca obiectiv în cadrul proiectului, prezentarea către locuitori a surselor de energie noi, alternative și regenerabile, deoarece locuitorii din zona rurală și în zilele noastre se bazează în principal pe sursele de energie tradiționale. De aceea consideră oportună prezentarea și promovarea noilor posibilități, care ar putea înlocui cu timpul aceste surse de energie tradiționale. Deoarece oamenii din zonele rurale introduc și trec mai greu la lucruri noi, motiv pentru care trebuie pus un accent mai mare pe transmiterea și prezentarea informațiilor.

lor. Este oportună prezentarea a cât mai multor surse de energie regenerabilă, fiindcă accep-

tarea și introducerea acestora în rândul locuitorilor are o mare semnificație.

Konyár

www.konyar.hu

Localitatea Konyár planifică renovarea clădirii cantinei vechi de aproape o sută de ani, fiindcă a devenit necesară înlocuirea structurii acoperișului și aplicarea unei termoizolații corespunzătoare, pentru a conserva și îmbunătăți starea clădirii, ca să poată să își îndeplinească sarcina importantă pe care o are: bucătăria asigură hrănirea copiilor de la grădiniță și a elevilor de la școală, precum și hrănirea socială.

Localitatea Konyár și-a stabilit ca obiectiv și renovarea grădiniței, deoarece clădirea este veche și depășită, la fel ca și celelalte instituții publice din localitate. În vederea păstrării și îmbunătățirii stării sale este necesară înlocui-

rea ferestrelor și ușilor, renovarea acoperișului și montarea unui sistem de izolație corespunzător. Ca urmare a proiectului ar fi accesibilă sporirea senzației de confort a copiilor, respectiv reducerea cheltuielilor de exploatare.

Létavértes

www.letavertes.hu

Localitatea Létavértes planifică dezvoltarea ștrandului, în vederea consolidării potențialului turistic a regiunii.

Moftin

www.primariamoftin.ro

Comuna Moftin în perioada de programare europeană anterioară împreună cu orașul Nyíradony a implementat un proiect transfrontalier privind achiziția de echipamente pentru producția de materie primă pentru energie regenerabilă. Împreună cu Nyíradony în perioada 2020-2022 au implementat un proiect privind îmbunătățirea serviciilor de sănătate. În perioada următoare Moftin dorește dezvoltarea serviciilor medicale de specialitate cu Nyíradony în acest scop se dorește dezvoltarea infrastructurii și achiziția de echipamente decâtre cele două localități.

Având în vedere că atât în Moftin, cât și în Nyíradony începe construcția clădirilor unde vor funcționa serviciile de urgență în viitor partenerii doresc depunerea de proiecte privind achiziția de echipamente pentru prevenirea situații de risc și urgență.

Conducătorii localităților Moftin și Nyíradony au declarat că doresc implementarea de pro-

iecte educative pentru tineri în domeniul infrastructurii verzi. Scopul este realizarea unui program de educare transfrontalieră inovativă în cadrul căreia se vor înnoi și spațiile verzi ale localităților partenere.

Marghita

www.marghita.ro

Localitatea Marghita dorește înființarea Casei Maghiarimii, în sediul local al UDMR, aflat pe o stradă principală (str. Republicii, nr. 2). Clădirea mai veche de o sută de ani a fost de-a lungul anilor sediul biroului organizației pentru apărarea intereselor, și este și în prezent sediul mai multor organizații non-guvernamentale maghiare, cum ar fi de exemplu Asociația Horváth János, Cercul Tinerilor din Marghita, Asociația Pro Folk, respectiv Asociația pentru Școala Marghiteană. Conform planurilor ar fi înființată o asociație umbrelă care ar concentra organizațiile sus-menționate și ar reprezenta toate organizațiile non-guvernamentale de mai sus. Această asociație ar dobândi dreptul de proprietate asupra imobilului și ar oferi un sediu pentru birourile organizațiilor non-guvernamentale reprezentate, respectiv ar servi ca și locație pentru evenimentele organizate de către aceste organizații non-guvernamentale. Însă imobilul se află într-o stare învechită, de aceea are nevoie de renovare: este neapărat necesară modernizarea rețelei electrice și de apă, renovarea structurii acoperișului, respectiv este indispensabilă și izolarea termică.

Pe lângă acesta este indispensabilă și construirea unui tavan fals și împărțirea în două a celei mai mari săli, cu ajutorul unei pereți din plăci rigips, respectiv ulterior renovării mansardei pot fi create și alte spații. Deci, renovarea ar oferi multe oportunități în viața organizațiilor non-guvernamentale din Marghita.

Localitatea Marghita planifică și organizarea unor evenimente de turism cultural transfrontalier, cartografierea culturilor transfrontaliere și conectarea acestora cu turismul. Pe lângă acesta doresc să adune informații legate de curiozități istorice, de istoria artei, etnografice și gastronomice, din care să întocmească un ghid turistic cultural. Scopul proiectului este de a face atractivă localitățile transfrontaliere pentru turiști.

Localitatea Marghita și-a stabilit ca obiectiv și construirea unei infrastructuri urbane verzi, transfrontalieră și sustenabilă.

Crearea legăturii între ariile naturale existente îmbunătățește valoarea ecologică a ținuturilor, iar formarea infrastructurii verzi contribuie la păstrarea unor ecosisteme sănătoase, respectiv la revigorarea biodiversității.

Carei

www.municipiulcarei.ro

Localitatea Carei planifică împreună cu partenerul său construirea unei piste pentru biciclete, între cele două localități transfrontaliere. Pe parcursul proiectului localitatea Carei și partenerul său din Ungaria ar dori să obțină îmbunătățirea accesului și legăturii dintre cele două localități, iar pista pentru biciclete ar reprezenta o soluție ecologică în acest sens. Această idee vine în continuarea dezvoltărilor deja începute în localitatea Carei, în urma cărora au fost deja construite piste pentru biciclete și stații de biciclete în localitate. Populația locală manifestă o atitudine pozitivă față de mersul pe bicicletă, de aceea pista pentru biciclete care se va construi este necesară și va fi populară în rândul locuitorilor. În cadrul proiectului scopul este asigurarea unei noi posibilități ecologice de circulație între localitățile partenere, care satisface cerințele locuitorilor și promovează un mod de via-

ță sănătos, consolidând în același timp și relațiile dintre cele două localități.

Localitatea Carei și-a stabilit ca obiectiv promovarea și păstrarea tradițiilor culinare sătmărene și a celor din Nyírség, deoarece regiunea Sătmarului

și regiunea Nyírség dispun de tradiții culinare și gusturi unice. Scopul proiectului este prezentarea acestor mâncăruri și băuturi unice în ambele regiuni, în cadrul căreia valorile și tradițiile culinare locale se păstrează și totodată sunt promovate în cadrul turismului.

Nyíradony

www.nyiradony.hu
nyiradony.asp.lgov.hu

Nyíradony împreună cu Mof-tin a depus mai multe proiecte transfrontaliere cu succes începând din 2013. În 2022 a încheiat un proiect privind dezvoltarea serviciilor de sănătate. În cadrul acestui proiect în Nyíradony a fost construită o clădire pentru serviciul de ambulanță, iar în Mof-tin au fost înființate centre de sănătate. În perioada următoare Nyíradony dorește continuarea cooperării cu Mof-tin.

Localitatea Nyíradony planifică și organizarea taberei Poarta Europa, unde elevii participanți își pot dezvolta aptitudinile necesare pentru viața transfrontalieră, respectiv pot dobândi și cunoștințe practice. Scopul proiectului este oferirea posibilității de învățare de limbi străine, respectiv oferirea de cunoștințe economice și juridice, precum și atragerea atenției asupra importanței protecției mediului și conștientizării ecologice. Pe lângă acesta elevii vor cunoaște mai bine regiunea transfrontalieră și viața de zi cu zi a acesteia. În cadrul programului, în tabere va participa un număr prestabilit de elevi din fiecare localitate membră al GECT Poarta Europa, taberele de o săptămână vor fi organizate în localitatea parteneră transfrontalieră pentru elevii din Ungaria, respectiv la Nyíradony pentru elevii din România, în mai multe ture, pe parcursul verii. Înainte de masă elevii vor participa la cursuri

interactive de limbi străine, în cadrul cărora alături de limba engleză de nivel avansat elevii maghiari vor însuși cele mai importante expresii necesare pentru viața de zi cu zi în limba română, iar elevii români în limba maghiară. Iar după amiază participanții vor dobândi cunoștințe practice: vor face cunoștință cu aspecte legate de administrarea publică a țării vecine, vor fi prezentați celor mai importanți antreprenori din regiune cu ocazia vizitelor efectuate la punctele de lucru, vor afla despre posibilitățile de continuare a studiilor cu ocazia vizitării universităților, respectiv vor vizita muzee, iar cu ocazia excursiilor vor face cunoștință cu bazele privind protecția mediului și conștientizarea ecologică. Datorită proiectului elevii vor cunoaște mai bine cultura, tradițiile, viața de zi cu zi a celor care trăiesc de cealaltă parte a graniței, iar pe lângă acesta își vor îmbogăți cunoștințele de limba engleză, vor dobândi bazele limbii române și maghiare, respectiv vor face cunoștință cu bazele modului de viață conștientă ecologic.

Nyírábrány

www.nyirabrany.hu
nyirabrany.asp.lgov.hu

Localitatea Nyírábrány planifică amenajarea integrală a apelor interioare, în vederea protecției împotriva daunelor provocate de aceste ape, prevenirii riscurilor, precum și eliminării eventualelor efecte negative ale schimbărilor climatice. Deși localitatea a obținut în cadrul unui proiect TOP (Program Operativ de Dezvoltare Teritorială) suma de aproape 200 milioane de forinți pentru amenajarea apelor interioare, care va fi implementată între anii 2021-2022, totuși dezvoltarea nu este completă, deoarece și în segmentele ce urmează este necesară soluționarea evacuării apelor pluviale. Se planifică construirea unui sistem de evacuare a apelor pluviale pe încă un segment de aproape 3 km, respectiv renovarea celui deja existent. Acest lucru ar fi foarte important sub aspectul prevenirii riscurilor, re-

spectiv ar îmbunătăți condițiile de viață a populației rromice din localitate, care trăiește într-o sărăcie profundă.

Localitatea Nyírábrány și-a stabilit ca obiectiv și dezvoltarea turismului. Pe parcursul anilor 2020-2021 a fost finalizată pista pentru biciclete până la granița româno-maghiară, care reprezintă un pas al dezvoltării regiunii în scop turistic. Continuând acest lucru doresc implementarea altor dezvoltări turistice pe parcursul următorilor ani. Pe

de o parte ar dori renovarea și valorificarea clădirii castelului, deoarece clădirea impozantă construită în urmă cu 200 de ani stă nefolosită, expusă pagubelor provocate de condițiile meteorologice și a devenit necesară conservarea stării sale. Iar pe de altă parte doresc amenajarea parcului aflat în spatele castelului, prin formarea unui parc de aventuri conectat cu pădurea imensă și alea didactică, fiindcă acestea abia sunt exploatate în prezent. Fiindcă această regiune este mai puțin vizitată de către turiști, dezvoltarea ar revigora economia localității Nyírábrány și totodată și turismul regiunii, conectat la celălalte atracții turistice din regiunea Dél-nyírség. Pe lângă acesta, cele două atracții turistice ar fi ușor accesibile și pentru cei care trăiesc de cealaltă parte a graniței.

Nyírbétek

www.nyirbeltek.hu

Localitatea Nyírbétek dorește să se conecteze prin Centrul de Vizitare Ecoturistic la rețeaua națională și transfrontalieră de piste pentru biciclete, respectiv are ca scop prezentarea într-o sferă mai largă a teritoriului care funcționează ca destinație de excursie autonomă. Centrul de Vizitare Ecoturistic din Nyírbétek a fost realizat la gara de la capătul fostei căi feroviare „Zsuzsi”, într-o arie botanică cu suprafața de 1,5 hectare și poate fi vizitat gratuit în fiecare zi a săptămânii. În cadrul proiectului a fost înființat un spațiu de recepție pentru informare interactivă și un grup sanitar, un spațiu pentru prezentarea interactivă a florei și faunei, respectiv o alee didactică recreațională de prezentare a diversității florei și faunei, precum și a culturii locale de conștientizare ecologică. În incinta Centrului de Vizitare se află

un parc cu aparate de fitness, iar pentru copii un teren de joacă, respectiv un foisor ornitologic pentru observarea păsărilor și locuri pentru fript slănină sau gătit la ceain. Obiectivul pe termen lung al proiectului este revigorarea economică a localității și a regiunii prin sectorul turismului, lărgirea cooperărilor și asigurarea de noi elemente de program, precum și crearea de noi locuri

de muncă, conservarea valorilor trecutului, îngrijirea tradițiilor și crearea posibilităților pentru petrecerea utilă a timpului liber.

Nyírmártonfalva

www.nyirmartonfalva.hu

Localitatea Nyírmártonfalva ar dori construirea unei noi capele mortuare, deoarece actuala capelă mortuară este ruinată, mică și depășită. Comuna se dezvoltă continuu, și avînd în vedere necesitățile populației, una dintre deficiențele principale ale localității o reprezintă lipsa unei capele mortuare, unde locuitorii să își pot lua rămas bun în mod rezonabil de la persoanele dragi lor. Cimitirul se află într-un mediu superb, împădurit, unde se dorește construirea capelei mortuare noi. Alături de promovarea surselor de energie regenerabile și conștientizarea mediului este un aspect important în cadrul proiectului.

Penészlek

www.penezslek.hu

Localitatea Penészlek planifică construirea unui drum de legătură cu partenerii săi transfrontalieri, datorită căruia România va fi direct accesibilă. Prin proiect se va deschide piața forței

de muncă pentru cei care desfășoară activități agricole respectiv antreprenorii vor putea iniția activități de export, și astfel se pot îmbunătăți relațiile privind piața forței de muncă.

Pocsaj

www.pocsaj.hu

Localitatea Pocsaj planifică achiziționarea de mijloace pentru deservirea evenimentelor. În zonele rurale forța conservatoare a localităților are o importanță cheie în păstrarea formei de viață rurală, este importantă pentru promovarea rămânerii în localitate și pentru existența unor comunități puternice la nivelul localității. Una dintre mijloacele principale o reprezintă evenimentele comunitare, iar pentru organizarea calitativă a acestora sunt indispensabile mijloacele adecvate. În cazul în care comunitatea nu dispune de aceste mijloace, închirierea lor reprezintă o povară financiară serioasă pentru localitate. Cu mijloace proprii evenimentele pot fi realizate într-un mod mai rentabil, care împovărează mai puțin comunitatea locală. Pe parcursul proiectului se dorește achiziționarea unui cort de evenimente de 200 metri pătrați, a 50 de garnituri de bănci, al unei scene mobile de 30 metri pătrați, respectiv a tehnicii audio și de lumini.

Localitatea Pocsaj și-a stabilit ca obiectiv și îmbunătățirea posibilităților de practicare a sportului, prin înființarea unui teren cu iarbă artificială, respectiv prin reasfaltarea terenului de handbal, deoarece în prezent nu există în localitate posibilitatea practicării fotbalului pe teren redus, deși există cerere în acest sens. Suprafața terenului de handbal este uzată și crăpată, iar în urma reasfaltării ar pu-

tea servi ocazional și ca locație pentru diverse evenimente și festivități. Scopul recreării sportive este sprijinirea modului de viață sănătos, consolidarea solidarității comunitare, precum și sporirea imaginii localității.

Localitatea Pocsaj ar dori să asigure și rezervele de apă pentru unicul lac al localității, care este periclitat de secare. În prezent asigurarea rezervelor de apă a lacului localității nu este rezolvată, deoarece alimentarea cu apă a lacului poate fi asigurată doar din exterior, însă pomparea continuă a apei reprezintă o sarcină complicată și costisitoare. Sunt importante aspectele privind protecția mediului, de aceea se planifică instalarea unui echipament care acționează pompa de apă și face posibilă reglarea automată a nivelului apei cu ajutorul energiei solare. Pe lângă acesta ar dori și amenajarea mediului lacului, fiindcă în mijlocul lacului se află o insulă, la care doresc să con-

struiescă un pod de acces. În prezent în comună nu există un loc unde comunitățile și grupurile mai mici s-ar putea recrea în aer liber, iar prin dezvoltare s-ar crea un spațiu comunitar nou, de aceea doresc să înființeze locuri pentru gătit la ceaun și foisoare. Alături de alimentarea cu apă a lacului, prin proiect se dorește și promovarea protecției mediului și a conștientizării ecologice, respectiv consolidarea identității comunitare.

Santău

www.primariasantau.ro

Comuna Santău are ca obiectiv dezvoltarea inspectoratului local pentru situații de urgență (ISU). În cadrul proiectului planifică achiziționarea de diverse mijloace și echipamente pentru prevenirea situațiilor de urgență și a calamităților naturale. Dorește, printre altele, să achiziționeze o mașină de pompieri, precum și motopompe, drujbe, generatoare și alte echipamente speciale pentru ISU. Scopul

este prevenirea și intervenția profesională în caz de incendiu, inundație, furtună, respectiv în alte situații de urgență, astfel

prin implementarea proiectului locuitorii comunei vor fi în mai mare siguranță în cazul oricărei intervenții ISU.

Újfehértó

www.ujfeherto.hu

Localitatea Újfehértó are ca obiectiv construirea Centrului Medical Dr. Stéfán Katalin, deoarece în prezent în oraș nu există consult medical de specialitate. Dr. Stéfán Katalin, fost medic de familie, cetățean de onoare a localității a decedat în anul 2020. Locuința sa a fost achiziționată de către primărie, aici ar dori să înființeze centrul medical. Localitatea Újfehértó ar dori să înființeze în colaborare cu Spitalul Județean Szabolcs-Szatmár-Bereg

un cabinet ambulatoriu de specialitate în clădirea respectivă, în prezent deteriorată și care nece-

sită lucrări de renovare. Prin proiect ar fi asigurată îmbunătățirea asistenței medicale în localitate.

Alături de această investiție, localitatea Újfehértó ar dori și construirea unei scene în aer liber, deoarece în prezent orașul nu dispune de o locație în aer liber, unde s-ar putea organiza un eveniment fără blocaje de trafic rutier, și astfel duce lipsa

evenimentelor culturale organizate în aer liber. În cadrul proiectului se dorește amenajarea unei scene în aer liber, cu alei și bănci. Datorită proiectului ar fi posibilă petrecerea utilă a timpului liber și consolidarea comunității.

Újléta

www.ujleta.hu

La Újléta se dorește amenajarea unui parc memorial, deoarece la nivelul localității nu există posibilitatea ca locuitorii, copii de la grădiniță, respectiv elevii să comemoreze în mod rezonabil sărbătorile naționale, fiindcă în comună există doar un singur monument istoric. Ar dori crearea unui parc memorial cu cel puțin cinci monumente (din lemn sau marmură), cu bănci, pavaje, copaci, ornat cu flori, respectiv împrejmuire cu gard viu. Datorită proiectului se creează un parc adecvat pentru comemorare, unde se poate onora amintirea eroilor.

Vámospércs

www.vamospercs.hu

Localitatea Vámospércs și-a stabilit ca scop dezvoltarea turismului cultural bazat pe tradițiile sale istorice: orașul

planifică prin inițiativa Hajdú Portya și traseul Bocskai revigorarea turismului pietonal. Ulterior acesta va fi extins cu

turismul pe bicicletă, conectat la tradițiile gastronomice ale regiunii și la protejarea naturii.

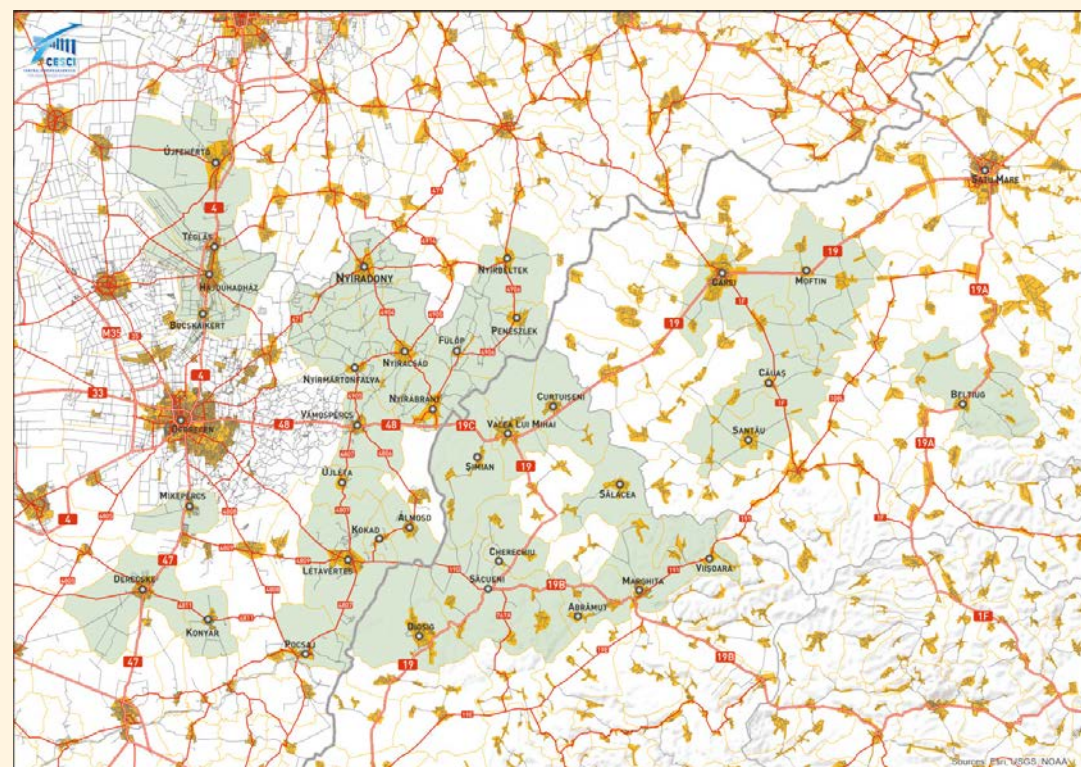

Ideile de dezvoltare a GECT Poarta Europa

Celelalte localități din GECT Poarta Europa sunt și ele în procesul de elaborare al viitoarelor proiecte. Scopul GECT Poarta Europa este ca în perioada următoare a proiectelor de cooperare transfrontalieră să realizeze următoarele proiecte:

- „Fiecărui locuitor un copac” – proiect strategic privind energiile regenerabile al cărui scop este protejarea și dezvoltarea sustenabilă a mediului în zona de graniță, crearea unei zone de protecție a mediului prin dezvoltări a diverselor infrastructuri, iar pentru acei producători care lucrează în sistem durabil ecologic organizarea de diverse cursuri, înființarea de ferme model unde energiile regenerabile (panouri solare și apă termală) vor fi utilizate.
- ”Canal informativ transfrontalier” – dorim înființarea unui canal de informare online care ar oferi informații atât în limba română, cât și în limba maghiară despre activitățile localităților membre. În acelaș timp acest canal de informare ar oferi posibilitatea de dezvoltare prin diverse cursuri online în limba română și maghiară celor ce lucrează în administrația publică.
- ”Soluționarea barierelor legislative” – scopul proiectului este prezentarea diferențelor legislative și a posibilităților soluții în domeniul agriculturii și administrației publice locale. În cadrul proiectului grupul țintă va fi implicat, precum și mai multe evenimente și zile de expertiză vor fi organizate în zona transfrontalieră. Ca și eveniment de închidere va fi organizat o conferință pentru producătorii locali unde produse specifice zonei vor fi prezentate.

Cuprins

Cuvânt de deschidere – Tasó László	2
Cuvânt de deschidere – Kovács Apor	3
Álmosd	4
Diosig	5
Bocskai kert	6
Derecske	7
Curtuișeni	8
Valea lui Mihai	8
Șimian	10
Fülöp	10
Hajdúhadház	12
Cherechiu	13
Konyár	14
Létavértes	14
Moftin	15
Marghita	16
Carei	17
Nyíradony	18
Nyírábrány	19
Nyírbéltek	20
Nyírmártonfalva	21
Penészlek	21
Pocsaj	22
Santău	23
Újfehértó	23
Újléta	24
Vámospércs	25
Ideile de dezvoltare a GECT Poarta Europa	26

Date de contact:

Sediu: 4254 Nyíradony, Árpád tér 1.

Tel.: +36-52/597-344

E-mail: office@europakapu.eu

Web: www.europakapu.eu

Facebook: „Gate To Europe Egtc” <https://www.facebook.com/egtc.gatetoeurope>

MINISTERUL AFACERILOR
ȘI EXTERNELOR AL UNGARIEI

Elaborat prin finanțarea Ministerului Afacerilor și Externelor Ungaria
(Număr contract: KKM/44144-5/2020/Adm).